

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

50. An in aliquo casu Episcopus possit dispensare cum irregulari ex homicidio occulto, ut ministret in Ordinibus suceptis? Et notatur, an Episcopus possit etiam post Concilium Tridentinum dispensare ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](#)

326 Tract. III. De Potestate Episcorum,

fatum per insidias, vel industrias; quod tamen Concilium videtur requirere ut dicatur voluntariu. Sop. hoc si Imo si homicidium casuale sit publicum, potest dis- guanter lege penitare Episcopus ad minores Ordines tantum, & doctrinam ad beneficium simplex. Ita Lessius loc. tit. num. 36. in Rel. not. Auila dub. 2. concl. 2. & 3. & alij.

supra ex Ref. 46. 5. vlt. & §.

iust. canon.

RESOL. L.

An. in aliquo casu Episcopus posse dispensare cum irregulari ex homicidio occulto, ut ministret in Ordibus suscepis?

Et notarior, an Episcopus possit etiam post Concilium Tridentinum dispensare cum homicida voluntario ad ysum saltum minorum Ordinum & ad beneficium simplex?

Et afferius posse Episcopum in irregularitatem incursum ex bello dispensare cum Clericis constitutis in Sacris, ne mendicare cogantur, & ad beneficium obtinendum. Ex p. 4. tr. 3. Ref. 100.

Sop. contenc.

to in hac

Ref. dempla

difici, posita

tente recursu ad Papam, vel propter inopiam, vel ma-

gnam distantiam;

& hoc siue ex eius ordinaria po-

testate, siue ex tacita Pontificis commissione, non

praterit &

enim credendum est, Papam sibi dispensationem re-

seq. & infra seruasse, in tanto animatum periculo, vt de dispen-

ex Ref. 52. §.

tione in impedimentis dirimentiibus matrimonii dixit

Sed. & Ref.

Sanchez lib. 2. disp. 4. num. 7. & Doctores communica-

53. & in 10.

7. tr. 1. Ref.

ter. Et ita nostram sententiam ex Henriquez, &

295. §. Veru. Sylvestro docet doctus Petrus Cornejo. in 3. part. D.

signanter ad Thoma, tract. 5. de irregular. disp. 1. dub. 4. quest. 4.

medium, &

ver. Hac se-

tentia, &

melius in

alio 5. eius lib. 14. cap. 14. num. 1. docere Episcopum posse etiam

anno. & fu-

prā in Ref.

34. latr. à 5.

Secundū du-

dīnum, & lib. 13. cap. 57. num. 1. docet posse dispen-

biūm, vsque

face cum eo beneficium simplex, quia existimat

ad 8. Tertii.

Sed si ibi

id quod alijs erat omnibus iure communi concep-

sum, vt cap. 20. de clericis pugnans in duello, vbi

ego quid fa-

cilius hanc

quest. termina-

nare potes-

tit.

vlt.

Sup. hoc sive

prā leg. Ref.

38. & aliam

cius prime

not. & ex

Ref. 39. §.

vlt.

definiam tamen hic adnotare Gulielmum Mercerum

de Sacram. in 3. part. D. Thoma, quest. 24. dub. 9. n.

1. afferere posse Episcopum in irregularitatem in-

cursum ex bello dispensare cum Clericis constitutis

in sacris Ordinibus ne mendicare cogantur, & ad

beneficium obtinendum; sed hoc etiam videtur con-

tra mentem Concilii.

RESOL. LI.

An irregularitas, quam nemo scit, nisi ipse homicida, sit ab Episcopo dispensabilis, ut ministret in Ordibus suscepis, licet non posse ad superiores ascenderet? Ex part. 6. tract. 6. & Mifc. 1. ex Ref. 51.

9. Secundum dubium.

§. 1. Quid secundum dubium affirmatum
sententiam docet nouissime Texeda tom.
2. lib. 3. tract. 3. num. 188. vbi sic ait: Potest Episcopus dispensare in irregularitate ex homicidio occulta, dummodo ita sit occultum, ut nullus alius sciat id delictum fuisse commissum a tali persona, nisi solus ipse homicida. Unde subsunt, quod cum huicmodi irregulari potest Episcopus dispensare, ut ministrare possit in Ordinibus suscepis, & illos exerceat, licet non ut ascenderet possit ad altiores gradus Ordinis. In modo Conarruvias ipse admittit opinionem eorum tanquam probabilem, qui fatentur posse Episcopum dispensare cum huicmodi homicida voluntario omnino occulto, ut ascendere possit ad superiores ordines. Probatur tamen ista sententia, quia Concilium Tridentinum non afferit ab Episcopis facultatem dispensandi in irregularitate contrafacta ex homicidio omnino occulto, cuius consciens nemo fit nisi ipse homicida: ergo sicut Episcopi ante Concilium poterant dispensare in praedicta irregularitate, id etiam possunt post Concilium attento iure communis. Probo consequenter, quia in casu dubio melior est conditio peccantis ergo cum lex noua in casu dubio interpretari debet, ut in minimo ius commune laetatur, necessarium iuxta illud lex noua. Concilium est interpretanda, dum non confit expresse de abrogatione priuilegii: abrogatio enim legis antiquioris vitanda est, unde cum Episcopi attento iure communis dispensare poterant in praedicta irregularitate, attento iure communis etiam id possunt post Concilium additur etiam, quod Episcopi possunt dispensare in irregularitate ex homicidio omnino occulto, est res valde favorabilis, & id est clausa illa Concilij interpretari debet, si fieri potest, in favorem Episcoporum.

2. Obiectio: Concilium Tridentinum in prædicta sententia cap. 7. expresse afferit, quod in homicidio voluntario, (etiam si fuerit occultum) non licet dispensari. Respondeo Concilium non loqui de homicidio omnino occulto, sed aliquo modo, scilicet de illo, quod in iudicio probari non potest. Ita responderet Conarruvias, quibus ego addo, quamvis alias sciat aliunde, et si in iudicio probari non possit. Respondeo secundum, quod Concilium in illo Decreto solam intendit ostendere difficultatem maximam, quae erga dispensationem in irregularitate, quae oritur ex homicidio voluntario fieri debet; non autem intendit limitare auctoritatem Episcoporum: & id est ait, non licet, id est, non convenit ut in huicmodi irregularitate fiat communiter, & absque grauissima difficultate dispensatio, & patet aliquo modo de homicidio. Huc vsque Texeda. Sed communis opinio Doctorum aduersatur huic Texedæ, licet viri docti, sententia: sicut & Sylvestris, & Praxis Curiae Romanae, ut ego alibi docui.

RESOL. LII.

An Episcopus in aliquo casu posse dispensare cum homicida voluntario ad suscipiendos sacros Ordines?

Ex quo inferitur, quod urgente necessitate seu scandalo, & non sit facilis recursum ad Summum Pontificem, potest Episcopus dispensare cum homicida voluntario, occulto tamen, ut ministret in suscep- tis Ordinibus sacris.

Etiā datur deductio, dum haec tria concurredunt in matrimonio celebrato, cum occulto impedimento adiungente, scilicet difficultate recursus ad Summum Pontificem; scandalum, si sepius